

Witalij Petruchin

Nauczanie języka polskiego na wyższych uczelniach grekokatolickich we Lwowie

Postscriptum Polonistyczne nr 1(3), 293-294

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

WITALIJ PETRUCHIN
L w ó w

Nauczanie języka polskiego na wyższych uczelniach grekokatolickich we Lwowie

Język polski na wyższych uczelniach grekokatolickich we Lwowie (Ukraiński Uniwersytet Katolicki oraz Wyższe Studium Teologiczne Czynu Ojców Bazylianów im. Metropolity Józefa Rutskiego w Brzuchowicach) cieszył się zainteresowaniem wśród studentów od samego powstania tych uczelni, czyli odpowiednio od początku lat 90. oraz przed dwoma laty.

Na Ukraińskim Uniwersytecie Katolickim każdego roku nauka języka polskiego odbywa się w dwóch grupach liczących przeciętnie 8—12 studentów. W większości są to studenci Wydziału Nauk Humanistycznych, tj. przyszli historycy i fachowcy z zakresu pedagogiki socjalnej. W mniejszym stopniu reprezentowani są studenci Wydziału Teologicznego. Dla nich, obok regularnych kursów rocznych, prowadzone są okresowo 2—3-miesięczne kursy języka polskiego, których głównym celem jest zapoznanie uczących się z podstawami gramatyki i opanowanie sprawności czytania.

Nauczanie języka polskiego na tych uczelniach odbywa się w sposób fakultatywny, tj. w trybie dobrowolnego wyboru tego przedmiotu przez studentów. Język polski, obok „klasycznych” języków obcych (angielskiego, niemieckiego, francuskiego oraz włoskiego), ma status drugiego języka obcego. Ocena z tej dyscypliny wpisywana jest do aneksu do dyplomu w postaci punktów zaliczeniowych w skali od sześciu do dwunastu.

Głównym czynnikiem zainteresowania nauką języka polskiego wśród studentów tych uczelni jest świadomość, że znajomość polszczyzny jest przydatna podczas pracy zawodowej z materiałami archiwalnymi, przy tłumaczeniu z języka polskiego na język ukraiński dokumentów o charakterze

historycznym i teologicznym, jak również w celu utrzymywania kontaktu z polskimi fachowcami.

W programie studiów wyżej wymienionych uczelni na naukę języka polskiego przewidzianych jest 150 godzin, rozłożonych na trzy semestry (dwa po 60 godz. i jeden 30 godz.). W ciągu pierwszych dwu semestrów studenci opanowują zasady wymowy, podstawy gramatyki i słownictwo niezbędne do komunikacji, czytania w języku polskim i tłumaczenia prostych tekstów. W trzecim semestrze studenci zapoznają się z historią Polski, zdobywają podstawowe wiadomości z zakresu teorii i praktyki tłumaczenia dokumentów o charakterze archiwalno-historycznym.

Każdy semestr kończy się zaliczeniem rygorowym, z którego ocena wliczana jest do średniej ocen za cały rok. Ze względu na małą liczbę godzin przeznaczonych na naukę języka polskiego, szczególną uwagę należy zwrócić na wybór odpowiedniego podręcznika. Z reguły wykładowcy program zajęć opierają na podstawowych tematach znajdujących się w podręcznikach dla szkół wyższych, jednakże zapewnienie ciągłości materiału dydaktycznego i jego realizacja w sposób całościowy, zależy wyłącznie od umiejętności poszczególnych wykładowców.

Dotyczy to zwłaszcza materiału na trzecim semestrze, gdzie wykładowca w indywidualny sposób „dozuje” dość obfity materiał z polskiego językoznawstwa i realioznawstwa, wygospodarowując tym samym parę godzin na zajęcia praktyczne z analizy i przekładu dokumentów o charakterze historyczno-teologicznym. Naszym zdaniem, aktualnym problemem jest stworzenie podręcznika do nauki polskiego języko-realioznawstwa dla obcokrajowców, w którym w ścisły sposób zostałby przedstawiony całokształt wiedzy o Polsce z odpowiednimi ćwiczeniami leksykalnymi.

Wbrew istniejącemu przekonaniu o tym, że wspomniana liczba godzin nie jest w stanie zapewnić właściwego poziomu znajomości języka polskiego, uważam, że dzięki należytemu podejściu do realizacji programu nauczania ze strony wykładowcy oraz przy pewnym wysiłku ze strony studentów można osiągnąć dobre wyniki.

Doc. Witalij Petruchin jest pracownikiem Narodowego Uniwersytetu „Politechnika Lwowska”. Prowadzi zajęcia z wiedzy ogólnej o Polsce oraz z praktycznej nauki języka polskiego. Interesuje się funkcjonowaniem i przekładem terminologii społeczno-politycznej i wojskowo-technicznej.